

VILLA SOLARIS PLAN FÖR MOBBNINGSFÖREBYGGANDE

”Ett barns fiende är inte den hopplösa vuxna
som alltid lägger sig i – ett barns fiende är den likgiltiga.”

Läsår: 2024 - 2025

Uppgjord av: Josephine Österås (daghemmets föreståndare), Janina
Höglund, Marina Ekman, Alexandra Smeds och Paula Rajalin

Nedtecknad av: Janina Höglund

1. VAD ÄR MOBBNING?

- Vi på Villa Solaris har valt att använda oss av Dan Olweus definition av mobbning, den är även en av de mest använda definitionerna inom skolan:

”En person är mobbad när han/hon, upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer.”

- Barnens egen definition är följande:

”Att man säger att den andra inte får vara med i leken. Att man retas. Att man inte delar med sig. När någon bråkar... Att man slår och säger fula ord”

- Vi anser ändå att offrets upplevelser borde räcka för att vi i personalen ska ta tag i saken, oberoende om de stämmer överens med vår definition eller inte. Denna definition beaktar inte barnets subjektiva känslor och upplevelser om saken.
- Det är viktigt att skilja mellan konflikt och mobbning. När det gäller mobbning är det frågan om en maktobalans där offret har svårt att försvara sig medan parterna i en konflikt är på samma nivå.
- Mobbningen som förekommer på dagis kan vara av flera olika slag, den kan vara både *direkt* och *indirekt* och delas in i:
 - Psykisk mobbning (vanligaste sorten) där man t.ex. använder sig av uteslutning, miner, grimaser, pratar bakom ryggen.
 - Verbal mobbning där man t.ex. retas, hånar, använder sig av öknamn eller låter bli att prata med offret.
 - Fysisk mobbning där man t.ex. använder sig av direkt våld, man skuffar, slår, sparkar, kastar saker, kniper eller drar krokben.

- I *Lag om småbarnspedagogik 540/2018 (10§)* står även att den småbarnspedagogiska miljön ska vara utvecklande, främja lärande och vara hälsosam och trygg med beaktande av barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter. Barnen ska skyddas från våld, mobbning och andra former av trakasserier. Lokalerna och redskapen för verksamheten ska vara sunda, säkra och ändamålsenliga och tillgängligheten ska beaktas.
- I *Grunderna för planen för småbarnspedagogik* innehåller många principer som fungerar förebyggande, t.ex. en inkluderande verksamhetskultur, likabehandling och jämställdhet, trygga mänskliga relationer samt en god atmosfär där barnet kan uppleva gemenskap och delaktighet.
- I *FN:s konvention om barnets rättigheter* konstateras i artikel 2 att: Alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras. I artikel 19 står det dessutom att: Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt och psykiskt våld.
- Vi är förpliktigade att följa de ovanstående styrdokument, men i grund och botten gör vi vårt mobbningsförebyggande arbete för att vi vill att våra barn på dagiset ska må bra!
- Våra mål med planen är:
 - En medveten personal är en uppmärksam personal.
 - Målinriktat arbete.
 - Varje konflikt på daghemmet ska utredas ordentligt och även bakgrunden till konflikten utredas.
 - Personalen strävar efter att se och förstå avsikten bakom barnets handlande, inte endast handlingen.
 - Personalen tar tag i sådant som annars lätt sätts under kategorin "skvaller".
 - En starkare fostringsgemenskap med föräldrarna.

2. METODER FÖR ATT FÖREBYGGA MOBBNING.

- Vi strävar till att upprätthålla ett gott grundklimat, en hemlik miljö och trygga grupper på Villa Solaris. Syskongrupporna är en verklig styrka som gör att barnen lär känna både varandra och personalen mycket väl. Barnen är i samma grupp och (oftast) med samma vuxna hela sin dagstid.
- När barnen har en god och nära relation till personalen märker personalen genast när ett barn mår dåligt och tröskeln att komma och berätta för de vuxna när något inte känns bra är lägre.
- Personalen på daghemmet har arbetat tillsammans många år och har utvecklat en stark gemensam värdegrund. Vi visar även ett gott exempel för barnen genom hur vi inom personalen behandlar varandra.
- Vi visar tydligt att mobbning och liknande beteende inte är okej.
- Vi upprätthåller en god relation och dialog till barnens föräldrar.
- Vi arbetar i smågrupper, detta ger barnen trygghet och personalen har bra kontroll över gruppen samtidigt som det är enkelt att handleda barnen i det sociala samspelet.
- Vi är närvarande i den fria leken och ägnar oss åt observationer i leken för att få en bättre förståelse för barnens samspel och gruppens dynamik.
- Vi ser det som en av våra viktigaste uppgifter att vägleda och lära barnen goda tillvägagångssätt i samspelet med andra.
- Vi uppmuntrar barnen att komma och berätta för oss vuxna genast något känns fel, vi gör skillnad på skvaller.
- Vi strävar också efter att tidigt lösa konflikter och bråk för att undvika att de utvecklas till något mera.
- Konkreta metoder som vi använder i verksamheten är bl.a.:
 - Bilder som stöd.

- START och STEGEN programmet som främjar barnens sociala och emotionella utveckling och stärker deras interaktionsfärdigheter.
- Sagor som relaterar till ämnet, t.ex Pelle Svanslös, Alfons Åberg. De ger oss ett utmärkt tillfälle till diskussion och ökar barnets förståelse. (Litteraturlista, se bilaga 1.)
- Vi arbetar i smågrupper, vilket gör att barnen lär sig samarbeta i olika gruppkonstellationer. Man kan samarbeta och behandla varandra med respekt även om man inte är bästa vänner.
- Vi har trivselregler på daghemmet.
- Nyanställda informeras om planen. En per avdelning ansvarar över att nyanställda och långtidsvikarier informeras beroende på vilken avdelning det gäller. Josephine informerar köksanställda.

3. METODER FÖR ATT INGRIPA I MOBBNING

- Den i personalen som ser och hör händelsen ingriper i första hand, sen går uppföljningen över till den ansvariga vuxna i barnets egen grupp.
 1. Personalen diskuterar med de inblandade, först enskilt och utreder vad det är som har hänt och bakgrunden till situationen. Den vuxnas förhållningssätt bör vara empatiskt, neutralt och fördomsfritt!
 2. Den vuxna dokumenterar händelsen på den färdiga blanketten om det anses vara nödvändigt efter utredningen (se bilaga 2.).
 3. Vi kontaktar föräldrarna till både mobbaren/mobbarna och den mobbade och berättar vad som hänt.
 4. Vi följer upp händelsen, flera gånger vid behov.

- Hela personalen görs medveten om det inträffade och följer med situationen så att de kan ingripa t.ex. på gården och i korridoren när den egna personalen inte ser eller hör.
- Vi ingriper genast misstanken finns, enligt principen: ”Det är bättre att ingripa en gång för mycket än en gång för lite”
- Vi försöker lära mobbaren nya tillvägagångssätt, hur kunde man göra istället?
- Vi tror inte att en time-out hjälper som konsekvens för den som mobbat utan vill istället få hen att själv försöka komma på sätt att hjälpa den mobbade (Pikas metod). Är detta svårt kan man tillsammans med den vuxne fundera ut något snällt man kunde göra för att glädja eller hjälpa den mobbade. T.ex. duka undan tallriken, hänga undan kläderna...
- Vi försöker stöda båda parter och deras familjer efter bästa förmåga.
- Om de egna resurserna inte räcker till kontaktar vi konsulterande specialpedagogen, eller styr familjen att kontakta rådgivningen eller rådgivningsbyrån i familje- och uppfostringsfrågor.

4. GRUPPSPECIFIKA DELARNA AV PLANEN

- Eftersom Villa Solaris är ett litet och intimt daghem med en väl sammansvetsad personal som har en gemensam värdegrund, skiljer det sig inte så mycket på våra mål och metoder grupperna emellan.

5. UTVÄRDERING OCH INFORMATION OM PLANEN

- Villa Solaris egen blankett för dokumentation och uppföljning av mobbningsrelaterade situationer finns i pappersformat och på datorn. De ifyllda blanketterna samlas i en pärm som förvaras inlåst.

- Villa Solaris mobbningsplan utvärderas och revideras 1 gång per år och vid behov (t.ex. vid större förändringar i barngruppen) även under läsåret.
- Inskolningen av nyanställda, se kap. 2

Källor:

Stoor Grenner, M & Kirves, L. 2010. Mobbar även små barn? Helsingfors: Folkhälsan & Mannerheims Barnskyddsförbund

Stoor Grenner, M & Kirves, L. Mobbningsförebyggande arbete inom småbarnsfostran – Att utarbeta en handlingsplan för att förebygga och ingripa i mobbning. Helsingfors: Folkhälsan & Mannerheims Barnskyddsförbund

Dokumentation av mobbningsrelaterad händelse på Villa Solaris

Datum: _____

Plats: _____

Inblandade: _____

Vuxen närvarande: _____

Vad hände?

Vad gjordes åt saken?

Vem följer upp? _____

Uppföljning:
